

Reseberättelse

Studiebesök NHS Digital, England, 12-13 februari – 2018

Ordnat införande av digitala tjänster och produkter

Bakgrund: Projektet Ordnat införande av digitala tjänster och produkter

SKL tillsammans med UppsalaBio, Region Norrbotten och Stockholm Science City ansökte gemensamt 2016 om projektstöd från nationellt regionalfondsprogram (Tillväxtverket). Ansökan gällde en projekttid där det ingick att utarbeta och föreslå en valideringsprocess för digitala tjänster och produkter inom hälso- och sjukvård. Ansökan baserades på en förstudie där innovatörer och företag efterlyste tydliga ”spelregler” för utvärdering och implementering av dessa verktyg i offentligt finansierad vård.

Mål för projektet är att underlätta införandet av digitala verktyg i hälso- och sjukvården och därmed bidra till ökad tillväxt hos SME samt vision e-hälsa 2025. Tillväxtverket beslutade (dec 2016) att tillskjuta 6 MSEK av projektbudgeten enligt projektansökan. Resterande budget medfinansieras av ingående samarbetsparternas i projektet. Tredje kvartalet 2017 startade projektarbetet och planeras att avslutas sista kvartalet 2019.

Under 2017 har projektet fokuserat på omvärldsanalys där ett syfte varit att identifiera initiativ och arbete med koppling till offentliga aktörers validering och implementering av digitala produkter och tjänster. Det som framkommit är att det pågår valideringsinitiativ av olika delar av processen. Dock finns ingen sammanhållen valideringsprocess implementerad. Flera aktörer, bland stat och huvudmän, har uttryckt behov av en tydlig valideringsprocess samt givit förslag på hur den bör samverka med övriga faser i livscykeln för produkter och tjänster.

Valideringsprocess NHS Digital, England

I England genomför National Health Service (NHS) ett nationellt initiativ med att implementera en nationell valideringsprocess för digitala verktyg som patienter och medborgare använder, i första hand sk ”patient facing” appar, webbtjänster och bärbara sensorer (wearables). Man har baserat initiativet på några grundläggande principer t.ex. att appar och sensorer ska utvecklas av kommersiella aktörer och inte av det offentliga. Dessa grundläggande principer har dels påverkat utformningen av valideringsprocessen, men även NHS beslut att skapa ett virtuellt kunskapscenter för utvecklare och innovatörer. Kunskapscentret innehåller information, regelverk and verktyg för att hjälpa utvecklare att skapa digitala produkter och tjänster med hög kvalitet åt vården, omsorgen och socialtjänsten. De stöd, regler och vägledning som finns på kunskapscentret är en utgångspunkt i den valideringsprocess som tar vid när produkten eller tjänsten är färdig och ska ut på marknaden.

Valideringsprocessen bygger på att leverantören av produkten/tjänsten besvarar ett stort antal frågor (upp till 280st) som inbegriper olika områden (t.ex. teknik, arkitektur, informationssäkerhet, kliniskt värde och hälsoekonomi). Ansvaret för att utvärdera svaren inom

de olika områdena av processen ligger hos den organisation som har bästa förutsättningarna. T.ex. tar National Institute for Health and Care Excellence (NICE) ansvar för den kliniska valideringen och NHS Digital för validering av teknik/informationssäkerhet. NHS har även valt att nyligen anlita externa utvärderare för att skapa resurser för att ta sig an flera produkter/tjänster.

Efter att produkten/tjänsten genomgått valideringsprocessen (3–6 veckor) läggs den upp på ett webbaserat bibliotek (marknadsplats). Marknadsplatsen är riktad till patienter/brukare och vårdgivare med information att de appar/wearables som finns på marknadsplatsen är validerade. I dag är det inget krav att app/wearables ska finnas på marknadsplatsen för att få köpas in eller användas inom NHS, men målet är att ett sådant krav ska införas.

Studiebesök NHS Digital, Leeds UK

När vi kontaktade NHS Digital var de mycket glada över vårt intresse för deras arbete. Vi blev då inbjudna att göra ett studiebesök för att träffa teamet, för att få ta del av deras erfarenheter och lärdomar på plats.

Intresset för resan var mycket stort och vi var 18 personer från 9 olika organisationer som deltog men fler hade anmält intresse. Då ett starkt samarbete är en förutsättning för att en liknande gemensam valideringsprocess ska kunna genomföras i Sverige så blev resan även en möjlighet att få inspel, tankar och engagemang från den svenska delegationen.

Dag 1: Måndag 12 februari

Agendan inledes med lunch följt av en presentation från den svenska delegationen om vilka vi är, vad vi arbetar med och vad vi sett fram emot med studiebesöket. Efter det fortsatte eftermiddagen med presentationer från NHS-teamet, under ledning av Hazel Jones (Programme Director – Apps and Wearables).

De inledde med att förklara grunderna i hur NHS är organiserat och styrs. En video visades för att förklara detta. <https://youtu.be/8CSp6HsQVtw>

Med detta som grund fortsatte besöket med presentationer om valideringsprocessen för digitala verktyg. Våra engelska kollegor delade generöst med sig av sina erfarenheter och de insikter de fått lära. Angreppssättet från deras sida har varit att arbeta agilt och snabbt lansera en betaversion av processen och dess kopplade webbtjänster (kunskapscenter för utvecklare/leverantörer samt produktbibliotek) för att sedan följa upp och kontinuerligt förbättra processen. Vid tidpunkten för studiebesöket hade 46 produkter/tjänster genomgått valideringsprocessen och fanns publicerade i biblioteket. NHS teamet var tydliga med att de ännu inte har svar på alla frågor, men det var mycket givande för oss att få ta del av allt de genomgått fram tills nu.

Dag 2: Tisdag 13 februari

Dagen inleddes kl. 08:30 med ett välkomnande från James Hawkins, Executive Director for Digital Delivery NHS. Han presenterade planer och strategier för en del av de initiativ som sker inom NHS Digital. NHS Digital (<https://digital.nhs.uk>) kan jämföras med Inera, med ansvar för nationell infrastruktur och nationella tjänster. Bl.a. fick vi veta om NHS 111 och NHC Choice.

Under förmiddagen fick vi även gå på ett ”site visit” till ett kontor i närheten där deras samarbetspartner, Infinity Works, arbetar med att ta fram webbaserade verktyg för att genomföra valideringsprocessen mer effektivt. Vi fick även en djupare insikt i deras Apps Library, som är marknadsplatsen för de digitala verktyg som genomgått valideringsprocessen, och hur de planerar att fortsätta utvecklingen.

Under de två dagarna hittade vi ständigt både likheter och skillnader mellan våra respektive offentliga aktörer, vilket ledde till fortsatt intressanta diskussioner. Vi imponerades av deras engagemang, modet att arbeta agilt och satsa på det som är okänd mark och att de alltid lyckades hålla medborgarens hälsa och välbefinnande i fokus. Intressant är också deras fokus på att processen ska främja innovation hos leverantörerna för att på så viss som offentlig aktör få ett större antal bättre produkter att välja bland.

Vägen framåt tillsammans i Sverige

Strax innan avfärden från Leeds samlades den svenska delegationen för att reflektera över våra upplevelser från studiebesöket. Frågan om Sverige ska initiera ett motsvarande arbete för utforma en nationell valideringsprocess är ett strategiskt vägval som kommer kräva fortsatt diskussion. Ett nationellt initiativ kräver samarbete mellan flera aktörer från både huvudmännen och staten. Å andra sidan bedöms det inte vara resurseffektivt för varje landsting/region att ha sina egna processer för utvärdering och implementering av digitala produkter och tjänster. Gruppen beslutade att ses för ett uppföljningsmöten på hemmaplan den 12/3-2018 för att börja strukturera och konkretisera möjliga vägar framåt för Sverige.

Det var lärorikt att få se hur NHS hanterar motsvarande utmaningar inom vård- och omsorg som även finns i Sverige. Lärdomen är att trots många regelverk, lagar och aktörer att ta hänsyn till är det viktigt att våga satsa på digitala initiativ som kan bidra till att individen kan hantera och förbättra sin hälsa.

Det har varit en mycket intressant resa och vi ser fram emot att fortsätta det samarbete vi nu påbörjat, både med varandra och med NHS England.

Agenda February 12th

Welcome	Hazel Jones
Lunch	All
Presentation from Swedish Delegation	Swedish Delegates
NHS Digital and Assessment Programme – Plans and Strategy	Hazel Jones
Running the Assessment Process	Hayley Lockwood Hannah McCann Julie Bretland
Close	Hazel Jones

Agenda February 13th

Welcome	James Hawkins
Questions from yesterday	All
Refining the Process – Lessons Learned	Jackie Tatterton
Site visit to agile team – ecosystems for developers	All
Apps library today and future approach	Janet Morgan
Commercials for Apps	Wayne Shirt
Citizen ID overview	Adam Lewis
Q&A	All
Close	Hazel Jones
Lunch	All

Deltagande organisationer

